

Teisipäev, 18. mai 2010

ELi noorsoostrategia: investeerimine ja mobiliseerimine

P7_TA(2010)0166

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon ELi noorsoostrategia: investeerimise ja mobiliseerimise kohta (2009/2159(INI))

(2011/C 161 E/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 165 ja 166;
- võttes arvesse 18. detsembril 2000. aastal vastu võetud Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 14;
- võttes arvesse 20. novembril 1989. aastal vastu võetud ÜRO lapse õiguste konventsiooni, eriti selle artikleid 23 ja 28;
- võttes arvesse 13. detsembril 2006. aastal vastu võetud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni, eriti selle artikleid 7 ja 24;
- võttes arvesse komisjoni 29. aprilli 2009. aasta teatist „ELi noorsoostrategia: investeerimine ja mobiliseerimine. Uuendatud avatud koordineerimismeetod noortega seotud väljakutsete ja võimaluste tarvis” ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni teatisele lisatud komisjoni töödokumenti „ELi noorsoostrategia – investeerimine ja mobiliseerimine – ELi noorsooaruanne” ⁽²⁾;
- võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2009. aasta resolutsiooni Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (2010–2018) kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal (ET 2020) ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse nõukogu 11. mai 2009. aasta järeldusi Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö praeguse raamistiku hindamise ning uuendatud raamistiku tulevikuväljavaadete kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse nõukogu soovitusust noorte vabatahtlike liikuvuse kohta Euroopa Liidus ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse nõukogu otsust kodanikuaktiivsust edendava vabatahtliku tegevuse Euroopa aasta (2011) kohta ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ KOM(2009) 0200 lõplik.⁽²⁾ SEK(2009) 0549 lõplik.⁽³⁾ ELT C 311, 19.12.2009, lk 1.⁽⁴⁾ ELT C 119, 28.5.2009, lk 2.⁽⁵⁾ 9169/09.⁽⁶⁾ ELT C 319, 13.12.2008, lk 8.⁽⁷⁾ 15658/09.

Teisipäev, 18. mai 2010

- võttes arvesse 22.–23. märtsil 2005 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel vastu võetud Euroopa noortepakti ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2008. aasta teatist uue sotsiaalmeetmete kava kohta, milles põhirõhk on noortel ja lastel ⁽²⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust komisjoni teatise kohta ⁽³⁾;
 - võttes arvesse oma kirjaliku deklaratsiooni noorte võimaluste parandamisele suurema tähelepanu pööramise kohta ELi poliitikas ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni Euroopa demograafilise tuleviku kohta ⁽⁵⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A7-0113/2010),
- A. arvestades, et noortele suunatud meetmetesse investeerimine on Euroopa ühiskondade tuleviku seisukohast otsustava tähtsusega, eriti ajal, kui noorte suhteline osakaal elanike koguarvust järjekindlalt väheneb;
- B. arvestades, et kõik noored on ühiskonnale lisaväärtuseks ja neid tuleb sellisena tunnistada;
- C. arvestades, et praegustel põlvkondadel on tänase poliitika kujundamisel suur vastutus noorte ja tulevaste põlvkondade ees; arvestades, et poliitikud ja teadlased peavad noortele sõna andmiseks nende arvamusega arvestama;
- D. arvestades, et Euroopa Liidul on olulised noorsoopoliitika vahendid, kuid liikmesriigid peavad neid vahendeid täielikult rakendama, neist teavitama ning need integreerima;
- E. arvestades, et tööhõive tähendab enam kui tasustatav töö: see on sotsialiseerimisvahend ning võib olla oluline toetuse saamise ning struktuuri ja identiteedi kujunemise allikas;
- F. arvestades, et ebakindel töökoht võib takistada noori pere loomisel või pere loomist edasi lükata, mis mõjutab demograafilist arengut;
- G. arvestades, et tänased Euroopa noored puutuvad kokku kasvava töötusega ja majanduskriisi mõjutab neid eriti tugevalt, kusjuures suurema tõenäosusega jäävad töötuks eelkõige madalama haridustasemega noored; arvestades, et seetõttu on oluline kanda hoolt noorte parima võimaliku väljaõppe eest, et tagada nende kiire sisenemine tööturule ja pikaajaline osalus tööturul;
- H. arvestades, et igal tasandil kvaliteetse hariduse ja väljaõppe kättesaadavust kõikidele noortele tuleks toetada ning elukestva õppe võimalusi veelgi rohkem edendada;
- I. arvestades, et tuleks hõlbustada ja toetada noorte üleminekut hariduselt ja koolituselt tööturule;

⁽¹⁾ ELT C 292, 24.11.2005, lk 5.

⁽²⁾ 11517/08.

⁽³⁾ SOC/349.

⁽⁴⁾ DCE/2008/2193.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid P6_TA(2008)0066.

Teisipäev, 18. mai 2010

- J. arvestades, et viivitamata tuleb seada esikohale kooli poolelijätmise ja kirjaoskamatus probleemid, eriti noorukite ja vangis olevate noorte hulgas;
- K. arvestades, et tervishoiu, eluaseme ja keskkonnaga seotud küsimused on noorte jaoks väga tähtsad ning neil võivad olla noorte elule ja tulevikule väga tõsised tagajärjed; arvestades, et edendada tuleks haridust, tööhõivet, sotsiaalset kaasatust ja tervishoidu soodustavat keskkonda;
- L. arvestades, et noortel peab olema võimalik toetuda täisväärtuslikule perekeskkonnale, ent samas vajavad nad toetust oma iseseisvuse ja sõltumatuse vajaduse rahuldamisel;
- M. arvestades, et komisjoni teatise ja nõukogu resolutsioonis ei ole selgelt välja toodud keskkonnaaspekte, kuigi need on noorte jaoks tähtsad ning mõjutavad oluliselt tulevaste põlvkondade tervist, elukvaliteeti ja heaolu; arvestades, et seetõttu tuleks keskkonnaküsimusi ELi noorsoostrategia tegevusvaldkondades selgelt nimetada;
- N. arvestades, et aktiivne osalemine ühiskonnas ei ole üksnes noorte mobiliseerimise tähtis vahend, vaid see aitab kaasa ka nende isiklikule arengule, nende paremale integreerimisele ühiskonda, oskuste omandamisele ning vastutustunde suurenemisele;
- O. arvestades, et ELi noorsoostrategias on tähtsal kohal noorsootöö kui mõttekas vabaajategevus, mille sihtrühmaks ja läbiviijaks on noored ise ning mille käigus omandatakse oskusi ja toimub isiksuse areng;
- P. arvestades, et ühiskondliku osaluse õppimine ja kogemine soodustab arusaama demokraatiast ja aktiivset osavõttu demokraatlikest protsessidest;
- Q. arvestades, et noori tuleks paremini teavitada Euroopa noorteprogrammide, et suurendada neist osavõttu;
- R. arvestades, et tõhus noorsoopoliitika võib kaasa aidata Euroopa mentaliteedi arendamisele,

Üldised tähelepanekud

1. tunneb heameelt komisjoni teatise „ELi noorsoostrategia: investeerimine ja mobiliseerimine” üle;
2. tervitab nõukogu resolutsiooni Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (2010–2018) kohta;
3. juhib tähelepanu mõiste „noorus” määratluse erinevusele liikmesriikides; märgib, et seda mõistet mõjutavad erinevad sotsiaalsed olud ning et see annab igale liikmesriigile võimaluse valida erinev lähenemisviis;
4. on arvamusel, et ühenduse programmid ja rahalised vahendid peaksid kajastama Euroopa eesmärke seoses noortega;
5. kutsub liikmesriike üles rakendama Lissaboni lepingu sätteid täiel määral noorsoopoliitikas, näiteks edendama noorte osalemist demokraatlikus elus, pöörama erilist tähelepanu noortele sportlastele ning põhiõiguste harta õiguslikule jõustamisele;

Teisipäev, 18. mai 2010

Põhitähelepanekud noorsoostrategia tõhususe kohta

6. tunnistab, et tugevamaks muudetud avatud koordineerimise meetod, mille puhul võetakse asjakohaselt arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, on oma puudustest, piiratud kasutusest, legitiimsuse defitsiidist, ekspertide ja valitud poliitikute vahelise tõhusa koostöö puudumisest, riiklike prioriteetidega nõuetekohase integreerimise puudumisest ning eri tasandite vahelise vastutuse hägustumise ohust hoolimata sobiv noorsoopoliitilise koostöö vahend; on seisukohal, et pikaajaliste tulemuste saavutamiseks tuleks avatud koordineerimise meetodit tugevdada;
7. rõhutab, et maksimaalsete tulemuste saavutamiseks vajab avatud koordineerimise meetodi rakendamine kõigi osalejate tugevat poliitilist tahet; on arvamisel, et rakendamise puudujäägid on oluline takistus seatud eesmärkide saavutamisel;
8. tunnistab, kui oluline on institutsioonidevaheline koostöö kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil kõnealuse strateegia eesmärkide saavutamiseks, ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja noorte esindajaid üles aktiivselt osalema noorsoostrategia rakendamises;
9. nõuab tungivalt Euroopa Parlamendi, komisjoni ja nõukogu tihedamat koostööd noorsooprobleemide valdkonnas ning rõhutab, et vaja on integreeritumat koostööd riikide parlamentidega ja parlamentide vahel avatud koordineerimise meetodi protsessi raames;
10. väljendab rahulolu kahe lähtekoha selge määratluse, töömeetodite kehtestamise ja eriti nõukogu kehtestatud rakendusmeetmete selge loetelu üle; nõuab Euroopa Parlamendi kaasamist töötajate prioriteetide määratlemisse; nõuab noortevaldkonnas tõenditepõhist, asjakohast ja konkreetset koostööd Euroopas;
11. rõhutab vajadust töötada nii Euroopa kui ka liikmesriigi tasandil välja selged ja kergesti kasutatavad näitajad, mis võimaldavad parandada, avardada ja ajakohastada noorte olukorra tegelikku tundmist ning mõõta ja võrrelda edusamme ühiselt seatud eesmärkide täitmisel; rõhutab pideva kontrollimise ja hindamise tähtsust;
12. rõhutab ELi noorsoostrategia rakendamise hindamise tähtsust; rõhutab, et liikmesriikide noorsoovaldkonna arenguaruanded tuleks üldsuse teadlikkuse tõstmiseks avalikustada; rõhutab, et oluline on jälgida Euroopa noorte eluolu arengut ning tuvastada selle muutused, et saaks hinnata tegelikke edusamme;
13. on arvamisel, et rohkem tuleks arendada üksteisel õppimist kui vahendit, mis hõlbustab heade tavade vahetust ja aitab kaasa riiklikul tasandil võetavate meetmete järjepidevusele;
14. on arvamisel, et täieliku ELi noorsoostrategia loomine peab toimuma samaaegselt noorsoopoliitika ning ELi programmide ja meetmete täpse ja läbipaistva formuleerimisega; on arvamisel, et ELi programmide rakendamise tulemused peaksid andma tagasisidet noorsoopoliitika ja ELi üldise noorsoostrategia formuleerimiseks ja vastupidi;
15. rõhutab ühtlasi, et juba rakendatud programme tuleb põhjalikult analüüsida, et saaks rakendada tugevat kvaliteedijuhtimist ning töötada sel viisil tuleviku tarbeks välja võimalikud vajalikud parandused;
16. juhib tähelepanu vajadusele kasutada ja kohandada ELi programme ja sotsiaalfonde noorte jaoks, hõlbustada nende kättesaadavust ja lihtsustada nende juurdepääsu korda; rõhutab, et väga oluline on leida siin praktiline ja mittebürokratlik lähenemisviis, et rakendada integreeritud strateegiat noorte elu parandamiseks; rõhutab, kui tähtis on noorte osalemine noorsooprogrammide rakendamises, et nende vajadusi paremini arvesse võetaks;

Teisipäev, 18. mai 2010

17. rõhutab Comeniuse, Erasmuse ja Leonardo da Vinci programmi tähtsat rolli Euroopa haridus- ja koolituspoliitika väljatöötamisel; kordab oma poliitilist prioriteeti käsitada neid programme ELi noorsoostrateegia väljatöötamise nurgakivina, eelkõige mis puudutab mitmeaastaste programmide järgmist põlvkonda;

18. on arvamusel, et noorte liikuvuse edendamiseks Euroopas tuleks teha veelgi rohkem jõupingutusi ja et liikuvusprogrammides peab olema piisavalt võimalusi noorte vahetuseks väljaspool formaalset haridust ja sellele tuleb noorte liikuvusprogrammides piisavalt tähelepanu pöörata;

19. kutsub komisjoni üles pöörama uutes liikuvusprogrammides erilist tähelepanu noorsootöötajate liikuvusele ja nõuab sel eesmärgil praegu õppurite jaoks kehtiva viisade väljastamise erikorra laiendamist noorsootöötajatele;

20. juhib tähelepanu vajadusele kaasata massiteabevahendid noortele mõeldud programmide populariseerimisse;

21. tunnistab, et noorte elukvaliteedi parandamine on valdkonnaülene ülesanne, millega tuleb arvestada kõigis poliitikavaldkondades; ergutab Euroopa institutsioone ja liikmesriike edendama kõigis osakondades ja ministeeriumides noorsoosektori loomist, mis aitaks tugevdada asjakohase noorsoopoliitika väljatöötamist; samuti kutsub komisjoni üles nimetama peadirektoraahtides noorsoovolinikud ning andma neile täiendusi; on seisukohal, et eesmärgiks tuleks seada komisjoni dokumentide hindamine noorsoopoliitika eesmärkidest lähtuvalt; seepärast tunneb erilist heameelt sektoriülese lähenemisviisi üle, sest see on vajalik tegur maksimaalse tõhususe saavutamiseks; on seisukohal, et noorsooküsimuste integreerimine kõigisse poliitika- valdkondadesse on noorsoostrateegia edu põhitegur;

22. rõhutab, et põlvkondadevaheline õiglus tuleb Euroopa tasandil institutsionaliseerida ja see põhimõte liikmesriikides heaks kiita, et põlvkondadevahelisi suhteid õiglaselt reguleerida;

Tegevusvaldkonnad

23. rõhutab tungivalt, et ülemaailmsel majanduskriisil on noortele väga suur mõju ja seetõttu peaks kriis põhjalikult mõjutama prioriteete selles valdkonnas; on seisukohal, et selleks tuleks kindlaks määrata hulk meetmeid, mis toetavad kriisist väljumise strateegiat sotsiaalvaldkonnas, ning et eritählepanu tuleks pöörata sotsiaalsete turvavõrkude ja sotsiaalkindlustussüsteemide läbivaatamisele;

Kõikide valdkondade kohta kehtivad põhialused

24. rõhutab, kui oluline on kõrvaldada kõik noortevahelise diskrimineerimise viisid, nagu diskrimineerimine soo, rassilise või etnilise päritolu, usu, puude, vanuse ja seksuaalse sättumuse alusel;

25. rõhutab, et noori tuleb ELi sotsiaalses visioonis käsitada esmatahtsa rühmana;

26. rõhutab tungivalt vajadust anda puuetega noortele tõhusat ja olukorrale vastavat toetust ning tege- likke ja võrdseid võimalusi füüsiliseks, sensoorseks ja kognitiivseks juurdepääsuks haridusele, tööhõivele, kultuurile, vabaajategevustele, spordile, sotsiaalsetele tegevustele ning avaliku ja ühiskondliku elu korralda- mises osalemiseks;

27. nõuab meetmeid, millega tagatakse mitmekesisuse järgimine ning noorukite ja laste edukas integree- rimine;

28. kutsub liikmesriike üles kindlaks tegema sektoriüleseid seoseid noorsoopoliitika ning hariduse, kooli- tuse, tööhõive, kultuuri ja teiste poliitikavaldkondade vahel;

29. rõhutab vajadust noorsoo- ja lastepoliitika vahelise tugeva seose järele;

Teisipäev, 18. mai 2010

Haridus ja väljaõpe

30. soovib liikmesriikidel tõhustada nn teadmiste kolmnurga kolme külje (haridus, teadus, innovatsioon) omavahelist interaktsiooni kasvu ja töökohtade loomise põhitegurina; soovib tungivalt edendada ühiseid kriteeriume mitteformaalse ja kutseõppe paremaks vastastikuseks tunnustamiseks, näiteks tuleks sel eesmärgil kiiremas korras vastu võtta Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, mis tagaks kvalifikatsioonide tunnustamise, läbipaistvuse ja oskuste valideerimise;
31. kutsub liikmesriike üles tegema rohkem algatusi, et investeerida nõutavate kutsete jaoks vajalikesse oskustesse, ning ergutab neid siduma hariduse õppekavad tööturu nõuetega, (vajaduse korral) koostama õigusakte lühiajalise kutseõppe kohta ning kasutama võimaluse korral alati oskuste valideerimist ja kvalifikatsioonide tunnustamist;
32. juhib tähelepanu koolist väljalangemise probleemile ja vajadusele võtta meetmeid tagamaks, et võimalikult suur osa noortest omandaks kohustusliku hariduse;
33. soovib tungivalt liikmesriikidel suuremaid rahalisi vahendeid silmas pidades edendada kõigi noorte õppe ja koolitusega seotud liikuvust, mis on õppe- ja töökogemuste saamisel otsustav tegur; rõhutab, kui oluline on noorte liikuvus ka ELi piirialadel, sest see tagab laialdase osaluse Euroopa noorteprogrammides;
34. nõuab, et liikmesriigid annaksid endast parima, et täita strateegilised eesmärgid ning saavutada sihtnäitajad, mis on kindlaks määratud strateegilises raamistikus üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal (ET 2020), eelkõige mis puudutab kehvade põhioskustega isikuid ja kooli pooleli jättnuid;
35. kutsub liikmesriike üles looma piisavaid võimalusi selleks, et haridussüsteemist lahkunud inimesed saaksid selle juurde tagasi pöörduda ja kutsehariduse omandanutel oleksid sobivad võimalused kõrgemat haridust saada, ning nõuab, et liikmesriigid võtaksid meetmeid ja pakuksid sihtotstarbelisi programme noortele, kes on raske olukorra või halbade valikute tõttu maha jäänud või kooli pooleli jättnud;
36. rõhutab, kui oluline on tagada noortele juhendamine ja nõustamine üleminekul koolist tööle;
37. kutsub liikmesriike üles tagama, et lastel ja noortel, olenemata nende perede õiguslikust seisundist, oleks õigus riiklikule haridusele, mis integratsiooni vahendina toimides ning nende kultuuri ja keelt austades aitaks neil vajalikul tasemel omandada vastuvõtva liikmesriigi keele ja teadmised selle maa kultuuri kohta;
38. kutsub liikmesriike üles tagama noortele võrdsed võimalused hariduses, sõltumata nende sotsiaalsest päritolust ja rahalisest olukorrast, ning tagama väikese sissetulekutega peredest pärit ebasoodsas olukorras olevatele noortele võrdne juurdepääs haridusele;
39. kutsub liikmesriike üles rakendama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ning muutma kaasav haridus – nii formaalne kui ka mitteformaalne haridus – tegelikkuseks;
40. rõhutab, et õpetajate koolituseks on vaja uut, tõhusat ja järjepidevat süsteemi, mis aitaks noortel üliõpilastel kiiresti muutuva ühiskonna väljakutsetega paremini toime tulla;
41. rõhutab meediapädevuse edendamise tähtsust;
42. juhib tähelepanu sellele, et haridusel on keskne roll isiklike hoiakute positiivsel arendamisel;

Teisipäev, 18. mai 2010

Tööhõive ja ettevõtlus

43. on äärmiselt mures töötute, madala tööhõivega ja juhutööd tegevate noorte arvu suurenemise pärast, eriti praeguse majanduskriisi ajal; toetab igati Euroopa Ülemkogule esitatud üleskutset tagada 2010. aasta järgses Lissaboni strateegias ja Euroopa 2020 strateegias noortemõõde ning toetada algatuste jätkamist kooskõlas Euroopa noortepakti üldiste eesmärkidega; toetab igati ettepanekut töötada majandus- ja finantskriisist ülesaamise taastamiskavade raames välja noortele suunatud meetmed;
44. rõhutab olulist vajadust saavutada Lissaboni strateegia majanduskasvu ja tööhõive eesmärgid ning on seisukohal, et ELi uuendatud 2020. aasta strateegia peaks võimaldama ELil kriisist täielikult taastuda ning liikuda kiiremini uuendusliku ja töökohti loova majanduse suunas; sellega seoses nõuab, et uuendatud strateegias pöörataks noortele suuremat tähelepanu;
45. kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid tööalase ebakindluse ja halbade tööttingimuste vastu, mida noored tööturul kogevad, ning toetama aktiivselt töö-, era- ja pereelu ühitamist;
46. kutsub liikmesriike üles võtma tööhõive edendamise poliitikas arvesse põlvkondadevahelist mõõdet;
47. kutsub liikmesriike üles soodustama noorte juurdepääsu heade tööttingimustega töökohtadele, et vältida oskuste ja töökohtade sobimatust, mis kujutab endast ande raiskamist; soovib sellega seoses parandada pakutavate praktikakohtade kvaliteeti ning praktikantide õigusi, enamik praktikaprogramme peaks kindlustama noortele kvalifikatsiooni ja aitama neil tasustatud töökohta leida;
48. kutsub liikmesriike üles pakkuma rohkem töövõimalusi ja rakendama ebasoodsas olukorras olevate noorte jaoks sotsiaalkaitse programme, tagama äärealadel ja linnakeskustes elavatele noortele võrdsed võimalused ning andma noortele emadele eritoetust;
49. tuletab meelde ajude äravoolu ohtu ja selle negatiivseid tagajärgi noorte päritoluriigi jaoks; kutsub liikmesriike üles uurima ja välja töötama strateegiaid noorte jäämiseks riikidesse ja piirkondadesse, kust toimub suur väljaränne, mis võtab eri vorme, nagu ajude äravool, nõutavad oskustöötajad ning odav, paindlik, oskusteta tööjõud, sageli hooajatöötajad;
50. kutsub liikmesriike üles kõrvaldama noorte meeste ja naiste sissetulekutaseme erinevused, kui nende aluseks on töötaja sugu;
51. kutsub liikmesriike üles tagama üleilmastumise ajastul inimväärset tööõigused ja sotsiaalsed tagatised ning leidma tasakaalu paindlikkuse ja kindluse vahel;
52. kutsub liikmesriike üles tagama sotsiaaltoetuste täieliku ülekandmise, et mitte seada ohtu aktiivsete liikuvate noorte sotsiaalkaitset;
53. rõhutab, kui tähtis on õppimise ajal ettevõtetes ja institutsioonides korraldatav praktika, mis võib hiljem töö leidmist hõlbustada;
54. teeb ettepaneku edendada noorte hulgas ettevõtluskultuuri, selleks tuleks parandada ettevõtlusalast teabevahetust, toetada Euroopa struktuuride ja võrgustike väljaarendamist ning julgustada noori, et nad hakkaksid füüsilisest isikust ettevõtjaks ja kasutaksid mikrokrediite ja mikrorahastamise vahendeid; rõhutab elukestva õppe tähtsust;
55. rõhutab, et on vaja koostöötada kooli- ja tööelu vahel ning ülikoolide ja ettevõtete integreerumise täiustatud viise;

Teisipäev, 18. mai 2010

56. julgustab liikmesriike toetama eraalgatusi noorte jaoks, sealhulgas riiklike programmide kaudu, mis täiendavad Euroopa programme;

57. juhib tähelepanu vajadusele töötada välja poliitikameetmed, mis aitavad töö- ja eraelu ühitada ning julgustavad noori peret looma; juhib tähelepanu vajadusele tagada noortele piisav sissetulek, nii et nad saaksid iseseisvalt otsuseid teha, kaasa arvatud pereloomise otsus;

Tervis, heaolu ja keskkond

58. rõhutab, et kliimamuutus, keskkonna muutumine ja keskkonna olukorra halvenemine mõjutavad noorte elu negatiivselt, ning kutsub üles säästvate tegevusele selles valdkonnas;

59. kutsub liikmesriike üles lisama oma õppekavadesse asjakohaseid õppevorme tervise- ja keskkonnariskide ennetamise kohta;

60. peab väga kahetsusväärseks asjaolu, et koostööraamistik ei ole seotud tarbijapoliitikaga; on seisukohal, et mõned terviseprobleemid võivad olla seotud ebatervisliku toidu tootmise ja turustamisega;

61. rõhutab vajadust võtta tarbija- ja keskkonnapoliitika väljatöötamisel arvesse noorte ja laste erilist haavatavust; rõhutab vajadust tagada noorte tarbijate kõrge kaitsetase selliste meetmete abil nagu teavitus- ja hariduskampaaniad;

62. rõhutab, et tuleb jätkata võitlust narkootikumide ja alkoholi kasutamisest ning suitsetamisest tuleneva kahju ja muude sõltuvusvormide, sealhulgas hasartmängusõltuvuse vastu, eelkõige ennetustöö ja rehabilitatsiooni teel; kutsub liikmesriike üles kasutama maksimaalselt ära ELi narkootikumidealast tegevuskava ja ELi strateegiat, mis toetab liikmesriike võitluses alkoholist põhjustatud kahju ja muude sõltuvuse vormidega;

63. tuletab lisaks meelde, et lapsed ja noored puutuvad meedia kaudu kokku mitmesuguste vägivallastseenidega; soovib probleemi põhjalikumalt uurida ja võtta kõik vajalikud meetmed eesmärgiga vältida negatiivset mõju laste ja noorte vaimsele tervisele;

64. teeb ettepaneku aidata noori uute tehnoloogiate kasutamisel ning soovib siin appi võtta meediahariduse ja teadlikkuse tõstmise ohtudest, mis kaasnevad kontrollimatu kasutamisega;

65. rõhutab noortele seksuaalhariduse küsimuste kohta teabe andmise tähtsust nende tervise kaitsmisel;

66. rõhutab alaealiste rasedate püsivalt kõrget arvu ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama noorte teadlikkust sellest probleemist ja neid teavitama;

67. kutsub liikmesriike üles tagama, et sisserändajatest lastel ja noortel oleks nende perede õiguslikust seisundist sõltumata juurdepääs põhilistele tervishoiuteenustele;

68. rõhutab, kui oluline roll on spordil kui tervel tegevuste kompleksil, mis edendab noorte tervislikku eluviisi ja toetab meeskonnatööd, ausat mängu ja vastutust, ning rõhutab teavitust noorte seas, et vältida vägivaldaga spordiväljakutel; kutsub üles looma eriprogramme puuetega noorte jaoks;

69. kutsub liikmesriike üles võtma noorte seas laialt levinud spordialade edendamisel arvesse ka soopõhiseid aspekte ning toetama vähem populaarseid spordialasid;

70. rõhutab, kui tähtis on edendada noortele suunatud teavituskampaaniaid, et vältida dopingu kasutamise vastu ja toetada puhast sporti;

Teisipäev, 18. mai 2010

Osalus

71. rõhutab, et pidev struktureeritud dialoogi ja konsultatsioonid noortega on väga olulised; soovib tungivalt pideva struktureeritud dialoogi abil edendada noorte ja noorteorganisatsioonide osalemist kõigil tasanditel (kohalik, riiklik ja rahvusvaheline) üldpoliitika ja eelkõige – kuigi mitte üksnes – noorsoopoliitika väljatöötamisel;

72. rõhutab, kui tähtis on kaaluda noortega konsulteerimise meetodi kasutamist, et tagada noorte arvamuste laia spektri arvessevõtmine; pooldab selliste struktuuride väljatöötamist, kus kõik osapooled saavad teha koostööd, mõjutada võrdselt poliitikat ja otsuseid ning pakkuda vahendeid nende struktuuride loomiseks;

73. kutsub liikmesriike üles kaasama noorteorganisatsioone poliitikasse, sealhulgas kohalikul tasandil;

74. rõhutab esindusliku noorsooesinduse tähtsust struktureeritud dialoogis ja soovib komisjonil konsulteerida riiklike noortenõukogude esindajatega noorte jaoks esmatähtsatel teemadel;

75. nõustub sageli esindatud arvamusega, et noorteorganisatsioone on vaja tunnustada ja toetada ning et nad annavad olulise panuse mitteformaalsesse haridusse; kutsub komisjoni ja nõukogu üles innustama liikmesriike looma ja toetama kohalikke noorteparlamente ja nõukogusid ning algatama vastavaid programme;

76. rõhutab, et esindatuse suurendamiseks tuleb kaasata rohkem ja erinevamaid noori; toetab osalemise julgustamist lapseast alates; toetab sellega seoses koolide, noorteorganisatsioonide ja muude kodanikuühiskonna organisatsioonide vaheliste sidemete tugevdamist ning soovib tungivalt toetada kindlamalt mitteformaalse hariduse tunnustamist;

77. soovib luua tunnustussüsteemid aktiivselt ühiskonnaelus osalevatele noortele eesmärgiga luua nii õiguste kui ka kohustuste kultuur;

78. rõhutab, et vaja on erilisi jõupingutusi innustamiseks äärepoolsetes ja maapiirkondades ning vaestes piirkondades elavaid noori aktiivselt osalema Euroopa algatustes; peab sellega seoses kahetsusväärseks, et koostööraamistik ei paku konkreetseid meetmeid noorte paremaks teavitamiseks ELi programmidest, eriti nende noorte teavitamiseks, kes elavad äärealadel ja kes ei kuulu poliitilistesse, ühiskondlikesse või valitsusvälistesse organisatsioonidesse; palub komisjonil sellega seoses võtta kindel kohustus;

79. rõhutab vajadust teha jõupingutusi tagamaks tõhus kolmepoolne arvamuste ja teabevahetus akadeemiliste, äri- ja poliitiliste ringkondade vahel kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil;

Loovus ja kultuur

80. palub liikmesriikidel soodustada uute tehnoloogiate kättesaadavust, et suurendada võimalusi noorte loovuse ja innovatsioonisuutlikkuse osas ning tekitada noortes huvi kultuuri, kunsti ja teaduse vastu;

81. väljendab imestust, et komisjoni teatistes puudub igasugune selgesõnaline viide kultuuriküsimustele; lisab, et kõnealuseid küsimusi ei saa kokku võtta üksnes ettevõtluse ja uute tehnoloogiate teemaga;

82. väljendab heameelt selle üle, et nõukogu resolutsioonis on võetud arvesse seda tähtsat rolli, mis on sotsiaalsel ja kultuurilisel tegevusel, mis täiendab haridussüsteemi ja perekonna osa; märgib, et selline tegevus aitab otsustavalt kaasa diskrimineerimise ja ebavõrdsuse vastu võitlemisele ning soodustab noorte juurdepääsu vabaajategevustele, kultuurile ja spordile;

Teisipäev, 18. mai 2010

83. rõhutab, kui oluline on rahaliste vahendite jaotamisel liikmesriikides toetada ja tunnustada noortekultuuri, kuna see on noorte loovuse arendamisel väga olulisel kohal;
84. väljendab rahulolu nõukogu resolutsioonis sisalduva ettepaneku üle, mille abil edendatakse kultuuri, uue meedia ja kultuuride tundmise valdkonnas töötavate noorsootöötajate erikoolitust;
85. teeb ettepaneku lisada noortemõõde kultuuri- ja meediavaldkonna poliitikasse, programmidesse ja meetmetesse;
86. on seisukohal, et kultuuriasutusi (nt muuseumid, raamatukogud ja teatrid) tuleks kutsuda üles kaasama lapsi ja noori suuremas ulatuses;
87. kutsub komisjoni ja nõukogu üles kavandama Euroopa noortepassi, et noored saaksid väga madala tasu eest külastada kultuuriasutusi kogu ELis;

Vabatahtlik tegevus

88. tunneb heameelt nõukogu otsuse üle kuulutada 2011. aasta Euroopa vabatahtliku töö aastaks ning meetmete üle, mis nõukogu soovitusel on ette nähtud noorte vabatahtlike liikuvuse kohta kõikjal Euroopa Liidus;
89. on seisukohal, et noorte vabatahtlikku tööd tuleks toetada, selleks tuleks laiendada ka Euroopa vabatahtlike programmi ning aidata ebasoodsamas olukorras olevaid noori, et nad saaksid vabatahtlikku tööd teha;
90. on seisukohal, et sõltuvalt ühenduse Amicus käivitamise ettevalmistusmeetmete hindamise tulemusest tuleks kavandada veelgi sama liiki meetmeid;
91. on seisukohal, et vabatahtlik tegevus ei tohiks asendada kutselisi, tasustatud tööhõivevõimalusi, vaid andma ühiskonnale lisandväärtust;
92. nõuab Euroopa vabatahtliku passi kasutuselevõttu ja vastastikust tunnustamist täiendusena juba olemasolevale noortepassile (Youth Pass); sellesse kantakse laste ja noorte tegevus vabatahtlikuna ning seda saaks esitada võimalikele tööandjatele kvalifikatsiooni tõendamiseks;

Sotsiaalne kaasatus

93. tunneb heameelt selle üle, et 2010. aasta on kuulutatud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aastaks, pidades eelkõige silmas majandus- ja finantskriisi, millel on väga suur mõju noortele;
94. on seisukohal, et arvestades ühiskonna vananemist, on põlvkondadevaheline võrdsus üks tähtsamaid väljakutseid; kutsub liikmesriike üles arvestama oma poliitika väljatöötamisel noorte ja tulevaste põlvkondade huvidega, eriti majandus- ja finantskriisi tingimustes;
95. rõhutab vajadust välja töötada rohkem programme, mis on suunatud ühiskonnaelust tõrjutud rühmadele, nagu noored sisseerändajad ja erivajadustega inimesed (puuetega inimesed, noored, kes tuleb pärast vanglakaristuse kandmist uuesti ühiskonda integreerida, kodutud, juhutöölised jt);
96. tunnustab vajadust tõsta puuetega noorte teadlikkust ning kutsub Euroopa institutsioone üles astuma samme puuetega noorte täielikuks integreerimiseks tulevikus;

Teisipäev, 18. mai 2010

97. kordab oma nõuet tagada sooline võrdõiguslikkus alates varasest elueast ning kõigis eluvaldkondades; tervitab seetõttu eriti asjaolu, et nõukogu resolutsiooni eesmärk on parandada lastehoidu ning edenda vanematevahelist vastutuse jagamist, et parandada töö- ja eraelu ühitamist nii noorte naiste kui ka meeste puhul;

98. rõhutab, et vaja on tõsta laste ja noorte teadlikkust sellest, et mis tahes liiki diskrimineerimine mis tahes valdkonnas on lubamatu, ning vaja on võtta resolutsioonis meetmeid igat liiki äärmuslikkuse vastu võitlemiseks;

99. teeb ettepaneku, et igas liikmesriigis seataks prioriteediks, et ükski alaealine noor ei jääks sotsiaalse kaitseta;

100. rõhutab kaasava digitaalkeskonna tähtsust; ergutab liikmesriike töötama välja kontseptsioone formaalse ja mitteformaalse hariduse raames, et tagada juurdepääs teabele, haridusele ja kultuurile ning parandada noorte meediapädevust;

Noored ja maailm

101. soovib anda otsest arenguabi noori toetavatele meetmetele ning narkootikumide kasutamise ja narkokaubanduse vastaseks võitluseks arengumaades;

102. pooldab seisukohta, et edendada tuleks üldhuvi pakkuvat tegevust, mis arendab noorte vastutustunnet, näiteks vabatahtlikuna tegutsemist kliimamuutuse, arengu- või humanitaarabi valdkonnas; väljendab sellega seoses rahulolu võimaluste üle, mida Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpuse loomine annab noortele ELi humanitaarabi alases töös osalemiseks, ning kutsub liikmesriike üles noori sellest laiemalt teavitama;

103. innustab komisjoni uurima põhjalikumalt rahvusvahelise koostöö parandamise võimalusi noorte vabatahtliku töö valdkonnas;

104. kutsub liikmesriike üles arendama vahetusprogramme ja partnerlussidemeid kolmandate riikide ja kohalike asutustega, et edendada kultuuridevahelist dialoogi ja ergutada noori algatama ühiseid projekte;

105. kutsub komisjoni üles parandama ja ulatuslikult rakendama Erasmus Munduse programmi;

*

* *

106. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
